

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/9/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4616200069
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4616200069.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, vo veci starostlivosti súdu o mal. U. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: Mgr. U. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., X. XXXX, zast. AK Neuschlová, s.r.o., so sídlom Bratislava, Dostojevského rad 5 a Ing. U. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom A., Q. XXXX/XX, zast. Advokátska kancelária JUDr. Eva Hlaváčová, spol. s r.o., so sídlom Nitra, Farská 12, o nariadenie predbežného opatrenia zmeny úpravy styku otca s mal. dieťaťom, o odvolaní matky a otca proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 08. 02. 2016 č. k. 9P/4/2016-26, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa m e n í tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým U. U., nar. XX. XX. XXXX každú sobotu v párnom týždni v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod. a každú stredu v týždni v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. a to až do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vedeného na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 11P/210/2013 s tým, že maloletého otec v určenom čase prevezme a odovzdá matke v mieste jej bydliska a matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť, čím sa m e n í uznesenie Okresného súdu Topoľčany zo dňa 09. 10. 2013 č. k. 11P/290/2013-57 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 09. 01. 2014 č. k. 8CoP/1/2014, 8CoP/2/2014-261.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým upravil styk otca s mal. U. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý týždeň v sobotu v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny týždeň v stredu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., pričom matka je povinná mal. dieťa na styk riadne pripraviť a v určenom čase odovzdať dieťa otcovi v mieste jej bydliska a otec je povinný mal. dieťa v určenom čase vrátiť matke v mieste jej bydliska. Tým zmenil uznesenie Okresného súdu Topoľčany zo dňa 09. 10. 2013 sp. zn. 11P/290/2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre zo dňa 09. 01. 2014 sp. zn. 8CoP/1/2014, 8CoP/2/2014, ktorým bol s účinnosťou odo dňa vykonateľnosti tohto rozhodnutia doteraz upravený styk otca s mal. dieťaťom. Zároveň vyslovil, že uznesenie o predbežnom opatrení prijíma dočasne na dobu do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Svoje rozhodnutie právne oprel o ust. § 74 ods. 1, § 75 ods. 1 - 4, § 76 ods. 1 písm. f/ a § 102 ods. 1, 2 OSP, ako i § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine. Poukázal na to, že z uznesením Okresného súdu Topoľčany zo dňa 09. 10. 2013 sp. zn. 11P/290/2013 v spojení uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 09. 01. 2014 sp.zn. 8CoP/1/2014, 8CoP/2/2014 bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým bol upravený styk otca s mal. U. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý týždeň v sobotu od 09.00 hod. do 15.00 hod. Zo znaleckého posudku zo dňa 23. 10. 2015 podaného Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie v konaní vedenom pod sp. zn. 11P/290/2013, ktorého predmetom je návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu vyplýva, že vzťah maloletého k otcovi je sýtený pozitívnymi citovými väzbami najmä počas voľnočasových aktivít, ale nedostáva od neho dostatok emočnej saturácie, a bol doporučený upraviť styk s maloletým počas sobôt od 10.00 hod. do 18.00 hod. a jeden deň v týždni od 15.00 hod. do 18.00 hod. Vychádzajúc z podmienok nariadenia

predbežného opatrenia, ako aj zásady, že starostlivosť o deti a ich výchova je ústavným právom rodičov, ktorá má byť všestranná, sústavná a dôsledná, a tiež z ústavného práva detí na rodičovskú výchovu a starostlivosť dospel k záveru, že návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by bola rozšírená úprava jeho styku s mal. U., je dôvodný. V tejto súvislosti argumentoval, že zo spisu je zrejmé, že aktuálne konanie ohľadne úpravy práv a povinností rodičov k mal. U. je vedené od 20. 08. 2013, pričom od nariadenia predbežného opatrenia, ktorým bol upravený styk otca s mal. dieťaťom, uplynula doba 2 rokov a 4 mesiacov. S ohľadom na uplynulé obdobie, ako aj psychofyzický vek mal. dieťaťa je tak zrejmé, že sa zmenili pomery odôvodňujúce rozšíriť doposiaľ existujúci styk otca s dieťaťom. Pri určení rozsahu rozšíreného styku vychádzal aj zo znaleckého posudku zo dňa 23. 10. 2015, pričom sa nestotožnil s rozsahom styku navrhovaným otcom, keď otec išiel nad rámec doporučenej úpravy styku v zmysle záverov znaleckého posudku.

Proti tomuto uzneseniu podala matka v zákonnej lehote odvolanie, domáhajúc sa ním jeho zmeny tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny týždeň v stredu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. a v sobotu v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod. a každý párny týždeň v pondelok v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. až do doby právoplatného skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. U.. Nestotožnila sa s tým, že styk otca s maloletým bol upravený každú sobotu bez výnimky, čo podľa nej de facto znamená, že po tom, ako počas bežného týždňa zabezpečí každodennú starostlivosť o dieťa, nemá k dispozícii ani jeden ucelený víkend na to, aby s maloletým prípadne vycestovala na dlhší výlet mimo miesta svojho bydliska alebo na dovolenku, či sa zúčastnila rodinnej oslavy alebo inej akcie, ktoré spravidla bývajú v sobotu. Mala za to, že takéto rozhodnutie výrazne zasahuje do jej práva, ako aj práva mal. U. tráviť s matkou nerušene čas počas víkendov a takýto zámer zrejme ani nemali znalci formulujúci svoje odporúčania v znaleckom posudku. Pokiaľ teda súd prvého stupňa mal zámer rozšíriť styk otca s U., cestu, ktorú zvolil, označila za nesprávnu. V tejto súvislosti tiež uviedla, že otec počas víkendov sa venuje svojej záľube hokeju, v dôsledku čoho čas, ktorý by reálne s dieťaťom mal stráviť a v ktorom by mal rozvíjať svoj vzťah k synovi, by dieťa trávilo s jeho rodičmi, čo nie je naplnenie účelu sledovaného nariadením predbežného opatrenia. Poukázala tiež na to, že otcovi nikdy nebránila, ani nebráni v styku s mal. dieťaťom, umožňuje mu i po predchádzajúcej dohode tento nad rámec pôvodného súdneho rozhodnutia v prípade, ak tomu nebránia okolnosti na strane dieťaťa. Preto sa nestotožnila s tvrdeniami otca uvedenými v návrhu o tom, že mu bráni v kontakte s mal. dieťaťom. V dňoch, ktoré otec označil a v ktorých sa styk nerealizoval, bolo to výlučne len z dôvodu choroby mal. U., o ktorej bol otec informovaný, a čo môže dokladovať i lekárskymi potvrdeniami. Nie je preto pravdou, že by konala účelovo, ale výlučne s ohľadom na zdravie a záujem mal. U.. V tejto súvislosti podotkla, že veľmi negatívne vníma, že otec svoju animozitu voči nej prejavuje i v prítomnosti mal. U. a aj vo vzťahu k dieťaťu vystupuje často krát negatívne, označuje ho za rozmazaného, nepochváli ho, opakovane ho kritizuje, čo má negatívny vplyv na dieťa a otec tiež nerešpektuje jeho spánkový režim a počas víkendov ho nedodržiava.

Rovnako tak predmetné uznesenie súdu prvého stupňa včas podaným odvolaním napadol i otec, žiadal ho zmeniť a v plnom rozsahu vyhovieť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Dôvodil, že nie je spokojný s flagrantným spôsobom rozhodnutia okresného súdu, ktorý si zrejme doteraz neuvedomil, že rozhoduje o práve dieťaťa na plnohodnotný život, ktorý má právo prežiť ako so svojou matkou, tak aj so svojim otcom, a ktorý by mal pri svojom rozhodovaní prihliadať na najväčší záujem dieťaťa. Mal za to, že dieťa pre zdravý psychický vývoj potrebuje oboch rodičov, pričom matka má dieťa vo svojej výchove celý týždeň, kedy má možnosť sa mu dostatočne venovať, na rozdiel od neho, keď sa môže na výchove podieľať len v obmedzenom rozsahu. Konštatoval, že skutočnosť, že matke sa nepáči, že si dieťa berie, pretože spolu nekomunikujú, nemôže ovplyvniť zdravý úsudok súdu pri rozhodovaní, čo je pre dieťa najlepšie. Navyše matka je tá, ktorá nespokojuje s úradmi, čo konštatoval vo svojich vyjadreniach aj kolízny opatrovník. Poukázal tiež na to, že v marci 2015 mu bol U. zverený do výchovy a opateru, počas tohto obdobia sa o neho vzorne staral a po zmene rozhodnutia mu matka začala robiť problémy a syna nevidel dlhší čas, pretože matka mu bráni v stretávaní sa so synom. Doposiaľ upravený styk nepovažoval za možnosť vytvorenia plnohodnotného vzťahu so synom a niet žiadneho dôvodu, pre ktorý by nemohol s dieťaťom tráviť dlhší čas ako pár hodín. Uviedol tiež, že rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktoré sa opiera o pochybný znalecký posudok, sa mu javí necitlivé a nekompetentné, keď prvostupňový súd sám konštatoval, že nikdy nebola jeho starostlivosť o dieťa žiadnym spôsobom spochybnená.

Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že nemá záujem, aby mal. U. vyrastal bez otca, avšak na rozdiel od otca nechce nezhody a názorové rozdiely medzi rodičmi riešiť prostredníctvom dieťaťa. Považovala za potrebné zdôrazniť, že od okamihu, kedy podala odvolanie proti uzneseniu

súdu prvého stupňa, došlo k viacerým skutočnostiam, ktoré sa týkajú starostlivosti o mal. dieťa, a ktoré sú pre rozhodovanie v danej veci právne významné. Poukázala na to, že v súlade s predbežnou vykonateľnosťou napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa dňa 17. 02. 2016 pripravila syna na stretnutie s otcom, a hoci mu vysvetlila, že sa s otcom bude okrem soboty stretávať aj každú druhú stredu, mal. U. nedokázal to pochopiť a pri príchode otca plakal, zajakával sa a nechcel sa jej pustiť. Otec na to reagoval nevhodným spôsobom, dieťa necitlivo usadil do auta, pričom si maloletý udrel hlavu a po jeho návrate okrem toho, že syn nič nejedol počas styku, spozorovala na dieťati výraznú únavu a kašeľ. Z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu dieťaťa musela s ním nasledujúci deň navštíviť lekárku, ktorá U. diagnostikovala zápal očných spojiviek a predpísala mu liečbu. Keďže u maloletého následne prepuklo ochorenie spojené so zvýšenými teplotami, informovala otca, že nie je možné, aby v sobotu, dňa 20. 02. 2016 sa realizoval jeho styk s dieťaťom. Ďalší styk otca s dieťaťom sa realizoval dňa 27. 02. 2016, kedy i mal. U. na stretnutie s otcom riadne pripravila, pri vyzdvihnutí dieťaťa otcom však došlo k incidentu, kedy na ňu otec začal agresívne verbálne útočiť, vyvrtol jej ruku, čo bolo riešené i za prítomnosti príslušníkov PZ SR, a z ktorého dôvodu mal. U. zo strachu odmietol k otcovi ísť. Až na základe zásahu príslušníkov mal. U. s otcom na stretnutie odišiel, avšak po dni strávenom s otcom prišiel domov opäť spotený, v noci sa mu zvýšila teplota a začal kašľať, z ktorého dôvodu s ním dňa 29. 02. 2016 navštívila lekára a boli mu opätovne predpísané antibiotiká. Zároveň v ten istý deň navštívila z dôvodu pretrvávajúcej bolesti ruky, ktorú jej otec vyvrtol, lekára, bola jej stanovená diagnóza - vyvrtnutie a bola uznaná za dočasne práceneschopnú s predpokladanou dobou liečby 7 dní. Pretože zo strany otca sa voči nej nejednalo o prvé nevhodné a agresívne správanie, podala v súvislosti s udalosťou zo dňa 27. 02. 2016 na otca trestné oznámenie. K ďalšiemu stretnutiu otca s dieťaťom došlo dňa 05. 03. 2016, kedy maloletý pri odovzdávaní opätovne prezentoval svoju nevôľu s otcom ísť, pričom jeho odpor bol zo strany otca fyzicky prekonaný. V uvedený deň otec doniesol U. v stanovený čas bez toho, aby ju oboznámil s akýmikoľvek skutočnosťami o priebehu starostlivosti o dieťa v daný deň a neskôr sa jej U. zveril, že počas hrania s dcérou priateľky otca spadol z postele a udrel si hlavu a koleno, o čom otec mal vedomosť, ale zakázal mu o tom matke povedať. Pokiaľ sa u otca informovala o tejto skutočnosti, tento potvrdil, že k pádu dieťaťa došlo, že U. mu povedal, že ho bolí koleno a tiež doznal, že počas cesty túto musel prerušiť z dôvodu bolesti brucha maloletého, pričom otec jej odporučil, aby nevyhľadala v tejto súvislosti lekársku pomoc. Nakoľko dieťa opakovane zvracalo, v nočných hodinách bola s ním u lekára a mal. U. bol hospitalizovaný na odd. úrazovej chirurgie Nemocnice s poliklinikou, n. o. v S., kde mu bola stanovená diagnóza otras mozgu. Konštatovala, že pokiaľ sa otec snažil celú situáciu pred ňou utajiť, jeho správanie a postup nie je možné vyhodnotiť inak ako rozporné so záujmami mal. U.. Prezentovala názor, že celkový prístup otca k maloletému počas uvedených stretnutí je poznačený nerefektovaním samotných záujmov maloletého zo strany otca, keď tento napriek opakovaným upozorneniam z jej strany zrejme nebral ohľad na zdravotný stav maloletého a rekonvalescenciu po prekonaní choroby a namiesto pokojného režimu vystavoval dieťa neprimeranej fyzickej aktivite v detskom kútiku. Mala za to, že otec aj svojím prístupom k otrasu mozgu u mal. U. potvrdil, že nie sú dané predpoklady na to, aby zabezpečoval permanentnejšiu osobnú starostlivosť o dieťa, práve naopak, prístup otca k starostlivosti o dieťa v poslednom období preukazuje, že sú tu dané dôvody aj na zákaz styku otca s dieťaťom, pretože maloletý má pred každým stretnutím s otcom strach a odmieta ísť k nemu a okrem toho, otec sa správa agresívne a nevhodne aj k nej samotnej za prítomnosti maloletého, pričom z dôvodu horšieho zdravotného stavu mal. U. po návštevách u otca je nútená permanentne od 17. 02. 2016 absolvovať opakované návštevy lekárov a podávať maloletému medikamentóznú liečbu. S prihladením na popísané udalosti a samotný priebeh stretávania sa otca s U. od okamihu vykonateľnosti uznesenia o nariadení predbežného opatrenia preto navrhla zmeniť napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa a zakázať styk otca s mal. U., alternatívne návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 07. 01. 2016 v spojení s jeho doplnkom zo dňa 14. 01. 2016 zamietnuť.

Otec vo svojom písomnom stanovisku k vyjadreniu matky mal za to, že toto je len ďalším dôkazom o bezhraničnej až patologickej nenávisti k nemu, na čo zneužíva i maloletého a tiež, že matka v skutočnosti nemá záujem na upokojení situácie a riadnom fungovaní rodičovských vzťahov. Poprel ako nepravdivé tvrdenia matky ohľadne udalosti pri styku, ktorý sa uskutočnil dňa 17. 02. 2016 a to, žeby počas styku s maloletým telefonoval, nevenoval sa hre, ako aj dozoru nad synom, pričom maloletý nevykazoval žiadne známky zdravotných problémov a vyjadril domnienku, že matka navštívila detskú lekárku len z dôvodu, aby mu zabránila realizáciu styku dňa 22. 02. 2016. Matka mu totiž odmietla predložiť akúkoľvek správu o zdravotnom stave maloletého a neumožnila mu vidieť ho ani na krátku chvíľu za účelom kontroly jeho stavu. Styk s maloletým dňa 27. 02. 2016 označil za traumatizujúci zážitok pre maloletého, avšak nie v dôsledku jeho chovania, keď len využil svoje právo na styk, ale v dôsledku chovania matky a

jej rodinných príslušníkov. Uviedol, že to bola práve matka, ktorá vniesla do celého stretnutia stres a napätie, keď ho spolu so synom, ktorého upokojil, prenasledovala až k autu, v dôsledku čoho začal maloletý znovu plakať. Rezolútne poprel, že by matke vyvrtol ruku a odsotil ju od auta, snažil sa len matke a jej rodičom vysvetliť, aby sa nemiešali do jeho styku s dieťaťom. Za situácie, že otec matky svojvoľne vybral maloletého z auta a zabránil tak realizácii styku, začal celú situáciu natáčať na mobilný telefón, keďže to bol jediný spôsob, ako sa mohol brániť voči agresívnemu a špekulačnému správaniu sa matky. Poukazujúc na videozáznam, ktorý priložil k svojmu stanovisku dal do pozornosti, či chovanie matky je v súlade s jeho právom na nerušený styk s maloletým a či matka nepotrebuje odbornú pomoc, čo naznačoval aj opatrovník, keď v liste zo dňa 13. 08. 2015 navrhoval psychiatrické vyšetrenie matky, ktorá je agresívna aj na samotných pracovníkov ÚPSVaR Topoľčany. Vyjadril poľudovanie, prečo súd prvého stupňa nenariadil znalecké dokazovanie z oblasti psychiatrie, ktorému by sa matka podrobila, keď ho navrhol orgán poverený ochranou záujmov mal. detí, čím sa mu postupom súdu odňalo i právo konať pred súdom. Dal do pozornosti, že je to práve matka, ktorá nedokáže, resp. nechce dostatočne výchovne pôsobiť na maloletého tak, aby ho viedla k správne a pozitívne vzťahu k otcovi, a preto si nezaslúži status matky, keď nedokáže tri roky pochopiť základné princípy rodičovstva. Za nepravdivé označil tiež tvrdenia matky, že synovi prikazoval a nútil ho, aby behal v kútiku za účelom zistenia, aký je rýchly, alebo že by mu hovoril, že matku dostane do basy. Uviedol, že má podozrenie, že túto frázu ho naučila práve matka, ktorá sa mu snaží neustále uškodiť podávaním trestných oznámení za vymyslené skutky, ako tomu je aj v prípade jej údajného napadnutia dňa 27. 02. 2016. Tvrdenia matky o údajných trestných činoch voči nej a U. už boli riešené orgánmi činnými v trestnom konaní, ako aj pred príslušným okresným úradom vo veci priestupkov, ktoré boli následne vyhodnotené ako nedôvodné a konania zastavené. Akékoľvek podanie matky preto vníma ako jeho účelové poškodzovanie. Ďalej tvrdil, že dňa 05. 03. 2016 bol maloletý u neho, riadne ho o 18.00 hod. vrátil späť matke v jej bydlisku bez viditeľných negatívnych zdravotných náznakov. Pokiaľ matka uvádza, že v ten istý deň o 22.00 hod. navštívila odd. úrazovej chirurgie v Topoľčanoch, kde bol následne maloletý hospitalizovaný s diagnózou otras mozgu, z kontextu vyjadrení matky je zrejmé, že aj tento problém sa snaží preniesť na jeho ťarchu. Konštatoval, že aj napriek všetkým lekárske správy matka opomína fakt, že maloletého jej odovzdal o 18.00 hod. a v čase keď došlo k hospitalizácii, už matka mala maloletého v osobnej starostlivosti 4 hodiny. Po predchádzajúcich skúsenostiach sa preto domnieva, že aj údajný otras mozgu maloletého je len ďalšou špekuláciou matky, obdobne ako v trestnej veci vedenej na OO PZ Nitra pod sp. zn. ORP-1796/NR-NR-2013, kde znaleckým posudkom bolo preukázané, že zranenia mal. U. sa nemohli stať spôsobom, ako ho opísala matka. Bolo tomu tak aj v prípade skutku zo dňa 07. 03. 2015, keď v rámci trestných konaní znalci potvrdili, že zranenia na hlave a ušniciach mal. U. nemohli vzniknúť počas krátkej doby pobytu uňho, ale pochádzali z obdobia, keď ho mala v osobnej starostlivosti matka. Poukázal tiež na to, že jeho stretnutia s maloletým v poslednom období sú sporadické, poznačené sústavnými diagnózami maloletého a bránením styku s ním, ako tomu bolo v dňoch 20. 02. 2016, 16. 03. 2016, 19. 03. 2016 a 23. 03. 2016. Matka tak dlhodobo a účelovo bráni mu v riadnom styku so synom, pričom vyjadril presvedčenie, že tak robí vedome, na čo zneužíva ošetrojúcu lekárku dieťaťa. Takéto konania a pohnútky matky, u ktorej zároveň sú pochybnosti o jej psychickom zdraví, označil ako nespôsobilosť byť garantom riadneho fyzického a mentálneho vývoja maloletého do budúcnosti, a preto podľa jeho názoru je potrebné aplikovať postup, ku ktorému dospela súdna prax a podľa ktorej by mal. dieťa malo byť zverené tomu z rodičov, ktorý prirodzene rešpektuje právo druhého rodiča na styk s dieťaťom. Mal za to, že v danom prípade je to on, ktorý sa javí ako kompetentnejší na ďalšiu výchovu mal. U. Navrhol preto, aby napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa bolo zmenené tak, že na čas do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. U. vedené na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 11P/290/2013 bude maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti s tým, že matka je oprávnená sa s maloletým stretávať každý párný víkend od soboty od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Záverom dodal, že matka nespolupracuje s kolíznym opatrovníkom, na čo bola upozornená i v rozhodnutí odvolacieho súdu, svojvoľne a bez ospravedlnenia sa nezúčastnila prípadovej konferencie v dňoch 02. 02. a 31. 03. 2016, na ktoré bola riadne predvolaná, z čoho je zrejmé, že nemá záujem o riešenie situácie, a na ktoré sa on ako otec dostavil a aktívne spolupracoval a spolupracuje s kolíznym opatrovníkom.

Kolíznym opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu rodičov navrhol upraviť styk otca s mal. dieťaťom tak, že otec bude oprávnený stýkať sa s maloletým každý nepárny týždeň v čase od soboty od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý párný týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. Poukázal na to, že rodičia dieťaťa sa naďalej navzájom obviňujú a uprednostňujú riešenie partnerských rolí pred rolou rodičovskou. V tomto smere argumentoval, že rodičia tú istú situáciu pri odovzdávaní

dieťaťa dňa 17. 02. 2016 popisovali rozdielne a aj okolnosti v uvedený deň preukazujú konfliktný vzťah medzi nimi, ktorý negatívne vplýva nielen na psychický vývin mal. dieťaťa, čo už konštatovali aj znalci prizvaní v trestnom konaní vo svojom znaleckom posudku. Uviedol, že obom rodičom aj v minulosti, aj v súčasnej dobe poskytli odbornú pomoc na zmiernenie napätia medzi nimi, čo sa však väčšinou zo strany matky dieťaťa míňa účinku, pretože táto si kladie rôzne podmienky alebo odmieta sa jej zúčastňovať. Tak tomu bolo i dňa 02. 02. 2016, na ktorý zorganizoval prípadovú konferenciu, na ktorú boli pozvaní okrem rodičov, starých rodičov aj odborníci z odboru psychológie, pediatrie a sociálnej oblasti, avšak matka požiadala o zmenu termínu a odmietla sa jej zúčastniť bez svojho právneho zástupcu. Aj Centrum Slniečko, n. o., ktoré s obomi rodičmi pracovalo, vo svojej správe zo dňa 01. 02. 2016 uviedlo, že v ich zariadení sa uskutočnili dve spoločné stretnutia rodičov v rámci sociálneho poradenstva, ktoré boli plné emočných útokov, rodičia dieťaťa sa navzájom obviňovali, vyčítali si súčasné i minulé správanie a neboli schopní konštruktívne komunikovať. Ďalšie spoločné stretnutia sa už neuskutočnili z dôvodu nezájmu matky mal. dieťaťa. Poukazujúc na výsledky vykonaného dokazovania mal za to, že ním navrhovaná úprava styku otca s maloletým je v prospech dieťaťa.

Odvolačný súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa a konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 2 písm. a/ a § 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné zmeniť podľa § 220 OSP, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 OSP) ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 OSP).

Podľa § 74 ods. 1 OSP pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá OSP, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Predbežné opatrenie nariadené či už pred začatím konania vo veci samej podľa § 74 ods. 1 OSP alebo po jeho začatí podľa § 102 ods. 1 OSP je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo v už začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 120 a nasl. OSP). Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Preukázanie alebo osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava, sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu predbežného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu. Ak by sa v konaní o nariadenie predbežného opatrenia malo trvať na požiadavke riadneho vykonania hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený, pretože základnými znakmi predbežných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „predbežné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi, že nariadením predbežného opatrenia nezíska ani jeden z účastníkov silnejšie postavenie a tiež nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne a hlavne predbežne upravuje určitý okruh vzťahov. Dočasnou úpravou urobenou vo forme predbežného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov, ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak. Pri nariadení predbežného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné.

V konaní o nariadenie predbežného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno výlučne na navrhovateľovi, pričom unesenie dôkazného bremena predpokladá len to, aby navrhovateľ súdu navrhol aspoň dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený predbežným opatrením, taktiež však dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia. Predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia, jeho dôsledky a zánik je potrebné skúmať z hľadiska ust. § 74 a nasl. OSP. Naviac predbežné opatrenie možno nariadiť, len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca, len čo súd poskytne porušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. Predbežné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ust. § 76 ods. 1 OSP alebo v súlade s iným zákonom, napr. Zákonom o rodine. V konaniach, ktoré môžu začať aj bez návrhu (§ 81 ods. 1 OSP) a predovšetkým v konaniach, týkajúcich sa starostlivosti o mal. deti, ktorých účelom je v prvom rade ochrana maloletých, súd na základe vlastných zistení starostlivo uváži, či sú splnené všetky zákonné podmienky na nariadenie požadovaného predbežného opatrenia.

Podľa § 28 ods. 1 písm. a/ zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „Zákon o rodine“) súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze (§ 25 ods. 1 Zákona o rodine).

Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1, súd upraviť styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť (§ 25 ods. 2 Zákona o rodine).

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Úprava výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, ktorí spolu nežijú, je obsiahnutá v ust. § 36 ods. 1 Zákona o rodine, pričom úprava styku rodičov s maloletým dieťaťom tvorí iba časť týchto práv a povinností. Je však jeho neoddeliteľnou a špeciálnou zložkou, nakoľko kontakt rodičov s deťmi je významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj maloletých detí. Jeho úlohou je umožniť aj rodičovi, ktorý s dieťaťom trvalo nežije, pravidelný a čo najširší kontakt s dieťaťom, pretože je to práve množstvo času, v ktorom možno realizovať aj neverbálne výchovné pôsobenie rodiča, tzv. výchova prítomnosťou či príkladom, ktorá ako je všeobecne známe, je tou najúčinnějšíou výchovnou metódou. Vychádzajúc z platnej právnej úpravy je zrejmé, že zákonodarca preferuje dohodu rodičov o úprave styku s maloletým dieťaťom a do tejto úpravy zasahuje len v špecifických a neštandardných situáciách, keď sa rodičia o tejto otázke nevedia dohodnúť. V takomto prípade súd upraviť styk rodičov s deťmi, prihliadajúc pritom na záujem maloletých detí, najmä ich citové väzby k rodičom, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Taktiež na to, aby bolo rešpektované právo maloletých detí na zachovanie ich vzťahu k obidvom rodičom.

Právo rodiča vychovávať svoje dieťa a starať sa oň, okrem Zákona o rodine, zaručuje i Ústava SR v čl. 41 ods. 4 a rovnako tak na druhej strane zaručuje dieťaťu právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Táto zásada sa premieta i v čl. 32 os. 4 Listiny základných práv a slobôd a tiež v čl. 9 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tiež Dohovor o právach dieťaťa ukladá zmluvným štátom

povinnosť vynaložiť všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že sú to obaja rodičia, ktorí majú spoločnú a rovnakú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, pričom zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa. Preto aj pri skúmaní dôvodnosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je potrebné vychádzať z toho, že rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú obaja rodičia s tým, že obsahom práva vychovávať dieťa je predovšetkým právo a povinnosť chrániť jeho záujmy, právo mať dieťa u seba a právo osobne sa o dieťa starať. Právo mať dieťa u seba je ústavným vyjadrením zásady, že starostlivosť o dieťa a jeho výchova je právom rodičov a dieťa má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, pričom práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. V odôvodnených prípadoch, ak je to v záujme zdravého vývoja dieťaťa potrebné, takto súd môže styk rodiča s ním obmedziť alebo ho celkom zakázať. Keďže ide o opatrenie, ktoré prenikavo zasahuje do práv a povinností rodiča, je možné ho vysloviť až po riadnom zistení skutkového stavu veci. Spoľahlivé poznanie skutočností, či styk rodiča s dieťaťom ohrozuje fyzické alebo psychické zdravie dieťaťa, vyžaduje spravidla spoluprácu súdu s odborníkmi z iných vedných odborov. Pri svojom rozhodovaní však súd musí mať na zreteli, že jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti, týkajúcej sa detí, uskutočňované štátnymi orgánmi, verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti totiž musí byť záujem dieťaťa tak, ako to vyplýva i z čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa.

V preskúmvanej veci ide o nariadenie predbežného opatrenia podľa § 120 ods. 1 OSP, pretože otec návrh na nariadenie predbežného opatrenia podal po začatí konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. U. i U., vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 11P/290/2013 na návrh matky, ktorým matka žiada maloletého zveriť do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazať prispievať na výživu dieťaťa v sume 150 eur mesačne a styk otca s dieťaťom upraviť tak, že otec je oprávnený stretávať sa maloletým dieťaťom každý týždeň v stredu v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. a v sobotu od 09.00 hod. do 12.00 hod. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia podal otec dňa 07. 01. 2016 (konanie o tomto návrhu vedené na súde prvého stupňa pod sp. zn. 9P/4/2016) a týmto žiadal upraviť jeho styk s mal. U. každý párnny týždeň v čase od piatka od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod. a každý nepárnny týždeň v stredu a v piatok v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že matka je povinná mal. dieťa na styk riadne pripraviť a v určenom čase odovzdať mu dieťa v mieste jej bydliska a v prípade dôvodov, brániacich vykonaniu styku v určenom termíne, informovať ho o tejto skutočnosti najneskôr 24 hod. pred nariadeným započatím styku, skutočnosti brániace vykonaniu styku zdokladovať predložením lekárskeho potvrdenia o chorobe dieťaťa a s jeho povinnosťou maloletého v určenom čase vrátiť matke v mieste bydliska matky, čím by sa zmenilo rozhodnutie Okresného súdu Topoľčany zo dňa 09. 10. 2013 č. k. 11P/290/2013-57 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre zo dňa 09. 01. 2014 č. k. 8CoP1/2014-261 a to až do doby právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Dôvody vzhliadol v uplynutí doby 2 rokov od poslednej úpravy styku, ktorou mu bol priznaný minimálny rozsah stretávania sa s dieťaťom, ktorý nezodpovedá jeho potrebám a právu dieťaťa na rovnocenný styk s oboma rodičmi, čo nie je v záujme dieťaťa, pretože bráni rozvoju vzťahu a citových väzieb rodičov, čím reálne hrozí neodstrániteľná ujma pretrhnutia týchto väzieb. Navyiac, matka v rozpore s povinnosťou, ktorá jej bola uložená predbežným opatrením, túto nerešpektuje a mnohokrát mu dieťa odmieta odovzdať. S ohľadom na trvanie konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, na aktuálny vek dieťaťa, okolnosti, za ktorých bolo vydané doterajšie predbežné opatrenie o úprave styku, ako i na účelové konanie matky snažiace sa zabrániť jeho kontaktu so synom a oddialiť rozhodnutie vo veci samej mal za to, že je osvedčená potreba okamžitej úpravy doterajšieho styku na štandardný rozsah zodpovedajúci veku dieťaťa.

Z hľadiska skutkového stavu niet sporu o tom, že mal. U. U. pochádza zo vzťahu jeho rodičov, ktorí neboli manželia, títo od septembra 2012 nežijú v spoločnej domácnosti a medzi nimi nedošlo k dohode o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Na návrh matky doručený súdu prvého stupňa dňa 20. 08. 2013 bolo začaté konanie na súde prvého stupňa vedené pod sp. zn. 11P/290/2013, ktorým matka žiada zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazať prispievať na výživu dieťaťa sumou 150 eur mesačne a upraviť styk otca s dieťaťom každý týždeň v stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod. a sobotu od 09.00 hod. do 12.00 hod. Dňa 23. 08. 2013 matka podala i návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala do rozhodnutia vo veci samej zveriť mal. dieťa do jej osobnej starostlivosti s tým, že dieťa bude zastupovať a spravovať jeho majetok, otcovi uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne a styk otca s dieťaťom upraviť tak, že otec je oprávnený sa s ním sťahovať každú sobotu v párnym týždni v čase od 09.00 hod. do

12.00 hod. pod dohľadom matky. Následne dňa 03. 09. 2013 matka podala ďalší návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by súd zakázal otcovi styk s mal. U.. Po tom, čo matka zobrala návrh na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 23. 08. 2013 späť, súd prvého stupňa uznesením zo dňa 09. 10. 2013 č. k. 11P/290/2013-55 konanie o tomto návrhu zastavil. Uznesením súdu prvého stupňa zo dňa 09. 10. 2013 č. k. 11P/209/2013-57 návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia ohľadne zákazu styku otca s mal. dieťaťom bol zamietnutý a bolo nariadené predbežné opatrenie na návrh otca zo dňa 13. 09. 2013, ktorým bol upravený jeho styk s mal. U. každý týždeň v sobotu od 09.00 hod. do 15.00 hod. do doby právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Následne uznesením prvostupňového súdu zo dňa 04. 11. 2013 č. k. 11P/290/2013-138 bolo nariadené predbežné opatrenie a mal. U. bol zverený do osobnej starostlivosti matky na návrh matky zo dňa 29. 10. 2013. Uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 09. 01. 2014 č.k. 8CoP/1/2014, 8CoP/2/2014-261 boli posledne uvedené rozhodnutia súdu prvého stupňa vo vzťahu k zvereniu maloletého do osobnej starostlivosti matky a k úprave styku otca s maloletým potvrdené. Dňa 02. 04. 2014 otec podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal do právoplatného skončenia veci upraviť jeho styk s mal. dieťaťom tak, že je oprávnený sa stretávať s mal. U. každý páry týždeň od soboty od 08.00 hod. do nedele do 19.00 hod. bez prítomnosti matky, každý nepárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 15.00 hod. do 19.00 hod. bez prítomnosti matky, alternatívne každý týždeň v sobotu od 08.00 hod. do 19.00 hod., každý týždeň v pondelok a v stredu od 15.00 hod. do 19.00 hod. bez prítomnosti matky. Tento návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia bol uznesením súdu prvého stupňa zo dňa 30. 04. 2014 č. k. 11P/290/2013-362, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20. 05. 2014, zamietnuté. Opätovne otec podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia, týkajúci sa úpravy jeho styku s mal. U. i dňa 17. 02. 2015 a žiadal, aby bol jeho styk s mal. U. do právoplatného skončenia vo veci samej upravený každý týždeň v sobotu od 09.00 hod. do 18.00 hod., každý týždeň v pondelok a v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že ak sa stretnutie nebude môcť realizovať z dôvodu choroby mal. dieťaťa, je oprávnený stretávať sa dieťaťom v náhradnom termíne, ktorým je po ukončení choroby dieťaťa namiesto každej zmarenej soboty najbližšia nedeľa, namiesto každého zmareného pondelku najbližší utorok a namiesto každej zmarenej stredy najbližší štvrtok v rovnakom rozsahu. Otec podal dňa 10. 03. 2015 i návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým požadoval do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej dočasne zveriť dieťa do jeho osobnej starostlivosti. Na návrh otca na vydanie predbežného opatrenie o úprave jeho styku s maloletým reagovala matka vyjadrením doručeným súdu prvého stupňa dňa 12. 03. 2015, v ktorom zároveň podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, podľa ktorého otec by bol oprávnený stretávať sa s mal. U. každú páru sobotu v čase od 09.00 hod. do 15.00 hod. v mieste bydliska matky za jej prítomnosti. Uznesením zo dňa 20. 03. 2015 č. k. 11P/290/2013-522 prvostupňový súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým mal. U. zveril do osobnej starostlivosti otca do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, z ktorého dôvodu otec podaním zo dňa 01. 04. 2015 zobral návrh na nariadenie predbežného opatrenia v súvislosti s úpravou jeho styku s dieťaťom zo dňa 17. 02. 2015 späť, v nadväznosti na čo súd prvého stupňa uznesením zo dňa 02. 04. 2015 č. k. 11P/290/2013-548 konanie o tomto návrhu zastavil. O návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia v súvislosti s úpravou styku otca s mal. dieťaťom zo dňa 12. 03. 2015 bolo rozhodnuté uznesením súdu prvého stupňa zo dňa 10. 04. 2015 č. k. 11P/290/2013-589 tak, že tento bol zamietnutý. Uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 19. 05. 2015 č. k. 6CoP/13/2015-687 bolo uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 20. 03. 2015 č. k. 11P/290/2013-522 zmenené tak, že návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by bol mal. U. zverený do jeho osobnej starostlivosti, bol zamietnutý, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10. 09. 2015. V rámci základného konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 11P/290/2013 bol Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie dieťaťa Bratislava, ako znalcom ustanoveným súdom prvého stupňa, podaný znalecký posudok č. 08/2014 zo dňa 25. 08. 2014, podľa ktorého vzťah maloletého k obom rodičom je sytený pozitívnymi citovými väzbami, pričom dieťa citovo vníma spor a hádky rodičov, a preto pri stretnutí s obidvoma rodičmi je zjavná úzkostná pohotovosť dieťaťa. Maloletý je ukotvený v bezpečnom vzťahu s matkou, ktorá je pre neho primárnou citovou osobou, preto bolo odporučené ponechať maloletého v osobnej starostlivosti matky, ktorá má umožniť mu kontakt s druhým rodičom a bolo navrhnuté rozšíriť styk maloletého s otcom v sobotu do 18.00 hod. a pridať ďalšie dva dni v týždni od 15.00 hod. do 18.00 hod., pričom ďalšie rozširovanie styku by malo prebiehať postupne v súlade s potrebami maloletého. Dňa 23. 10. 2015 bol vypracovaný a súdu prvého stupňa predložený doplnujúci znalecký posudok č. 9/2015 Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie dieťaťa, podľa záverov ktorého vzťah maloletého k rodičom je sytený pozitívnymi citovými väzbami, dieťa veľmi citlivo až negativisticky vníma spor a hádky rodičov, maloletý v kontakte s matkou je aktívny, spontánny, výraznejšie sa dožaduje jej prítomnosti, je citovo ukotvený v bezpečnom vzťahu s ňou a matka je pre dieťa naďalej primárnou citovou väzbou. Citové väzby U. k

otcovi sú pozitívne, sýtené najmä počas voľnočasových aktivít, dokáže s ním zdieľať hrové činnosti, ale nedostáva od neho dostatok emočnej saturácie, ako to vníma a vyžaduje od matky. Znalecký ústav mal. U. odporúčal ponechať v osobnej starostlivosti matky, pričom v kontexte uvedených nových skutočností nebolo dokázané týranie dieťaťa a navrhli styk otca s maloletým v sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. a jeden deň v týždni od 15.00 hod. do 18.00 hod. Na pojednávaní konanom dňa 05. 04. 2016 bola vypočutá i jedna zo spracovateľiek znaleckého posudku PhDr. B. X., PhD., ktorá okrem toho, že zotrvala na záveroch znaleckého posudku uviedla, že by bol možný model styku otca s maloletým aj s prespávaním dieťaťa v rámci víkendu, avšak len pokiaľ by to dieťa psychicky znieslo a bolo by na to pripravené, pričom v čase podania posudku dieťaťa na takúto variantu pripravené nebolo. Tiež uviedla, že pokiaľ i u otca boli zistené zvýšené prejavy agresie, táto povahová črta bola myslená všeobecne, nie ku konkrétnym situáciám a s ohľadom na osobnostné črty otca zákaz jeho styku s dieťaťom nedávali. Rovnako tak v spise sa nachádza i znalecký posudok znalcov MUDr. Q. X., MUDr. W. X. z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria a Mgr. O. N. z odboru psychológie a odvetvie klinická psychológia dospelých, klinická psychológia detí zo dňa 20. 01. 2016 podaným v súvislosti so začatým trestným stíhaním za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby uznesením vyšetrovateľky odboru kriminálnej polície OR PZ Topoľčany pod ČVS: ORP-132/Vyš-TO-2015 zo dňa 15. 04. 2015, podľa ktorého neboli zistené žiadne špecifické negatívne udalosti, ktoré by mali patogénny vplyv na zdravý psychický vývin dieťaťa, mal. U. netrpí syndrómom týraného dieťaťa, je však nástrojom boja medzi rodičmi ohľadom určenia styku a výchovy, čo štiepi zážitkový svet maloletého k otcovi a matke a vytvára podmienky zvýraznenej zraniteľnosti jeho emocionálneho a sociálneho vývinu. Nebol zistený ani priamy negatívny vplyv udalosti na obvyklý spôsob života maloletého, sekundárne sa však počas konfliktných vzťahov s rodičmi zvyrazňuje negativizmus, poruchy správania a nedostatočný rešpekt k autoritám s tým, že v prípade zlepšenia vzťahov medzi rodičmi je maloletý stále výrazne výchovne ovplyvniteľný. V rámci odvolacieho konania matka predložila prepúšťaciu správu z Nemocnice s poliklinikami, n. o., Topoľčany, podľa ktorej mal. U. bol dňa 05. 03. 2016 o 22.11 hod. prijatý na úrazovú chirurgiu s diagnózou otras mozgu, prepustený dňa 07. 03. 2016, pričom podľa údajov matky okolo 16.00 hod. spadol na hlavu na koberec z postele, od 21.00 hod. opakovane zvracal a sťažoval sa na bolesti bruška a hlavy. Tiež i ambulantný nález MUDr. U. F. zo dňa 01. 03. 2016, podľa ktorého matka pri vyšetrení uviedla, že pred 4 dňami bola napadnutá expartnerom, ktorý jej vykrútil hornú končatinu dozadu, trpí bolesťami ramena smerom k lopatke so záverom distorsio et distensio artic glenohumeralis s odporúčaním záves, niekoľko dní kľud pravej hornej končatiny, novalgin a kontrola na chirurgickej ambulancii pri nelepšení o 7 dní. V uvedený deň bola matke i MUDr. X. X., všeobecným lekárom pre dospelých, vystavená i dočasná pracovná neschopnosť.

Odvolací súd posudzujúc prejednávajú vec vo svetle zhora uvedených právnych hľadísk, ako i z doterajších skutkových zistení vyplývajúcich zo spisu, ako i zo spisu Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/290/2013 sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa o existencii potreby nariadiť predbežné opatrenie o úprave styku otca s mal. U., ktorým by došlo k zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bol doposiaľ upravený styk otca s mal. dieťaťom. Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní boli osvedčené zákonné podmienky pre nariadenie takéhoto predbežného opatrenia, a to naliehavosť predbežnej úpravy daná záujmom mal. dieťaťa na udržanie prirodzenej väzby k otcovi, a tiež osvedčená danosť práva a situácia, ktorú je potrebné riešiť zásahom súdu so zreteľom na osobitosti daného prípadu. Je tomu tak z dôvodu, že konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. U. prebiehajúce na súde prvého stupňa od 20. 08. 2013 doposiaľ nie je právoplatne skončené (k čomu podstatnou mierou prispeli i rodičmi dieťaťa neustále podávané návrhy na nariadenie predbežných opatrení, o ktorých musel súd prvého stupňa prioritne rozhodovať), maloletý na základe predbežného opatrenia je zverený do osobnej starostlivosti matky do právoplatného skončenia veci samej a styk otca s maloletým je upravený rovnako tak na základe predbežného opatrenia podľa uznesenia súdu prvého stupňa zo dňa 09. 10. 2013 č. k. 11P/290/2013-57 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 09. 01. 2014 č. k. 8CoP1/2014, 8CoP/2/2014-261 každý týždeň v sobotu od 09.00 hod. do 15.00 hod. Za situácie, že od úpravy styku otca s mal. dieťaťom realizovanej označenými rozhodnutiami uplynula už doba viac ako 2 rokov, mal. Jakub dosiahol vek 4 rokov a rodičia nedokážu vzájomne efektívne komunikovať a dohodnúť sa na úprave styku otca s dieťaťom, sú tak splnené podmienky pre zmenu doterajšej úpravy styku otca s maloletým zvlášť, pokiaľ znaleckými posudkami bolo preukázané, že citové väzby mal. U. k otcovi sú pozitívne a v konaní neboli preukázané doposiaľ žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by osvedčovali negatívne správanie sa otca k maloletému, zanedbávanie dieťaťa zo strany otca alebo zlé zaobchádzanie otca s dieťaťom, alebo iné závažné okolnosti brániace styku otca so synom a majúce za následok obmedzenie jeho styku, prípadne zákazu styku s maloletým. V

tomto smere je významné i to, že otec sa so synom dlhodobejšie pravidelne stýka, majú vzájomne vytvorené citové väzby a s pribúdajúcim vekom dieťaťa má právo v širšom rozsahu prostredníctvom styku sa podieľať na výchove dieťaťa. Tento záver nespochybňuje ani argumentácia matky uvádzaná v jej vyjadrení k odvolaniu otca, v ktorom navrhla zákaz styku otca s maloletým, vyvodzujúc ho z udalostí pri styku otca s dieťaťom v dňoch 17. 02., 27. 02. a 05. 03. 2016. Pokiaľ otec priebeh týchto udalostí zásadne spochybňuje a z obsahu spisu je zrejmé, že vzájomné vzťahy rodičov sú neúmerne vyhrotené a každý z nich odlišne hodnotí situáciu, tvrdenia matky si tak vyžadujú rozsiahlejšie dokazovanie presahujúce rámec konania o nariadení predbežného opatrenia. Práve preto, že ide iba o dočasnú úpravu pomerov účastníkov konania, nebolo preto úlohou odvolacieho súdu dôsledne sa zaoberať všetkými skutočnosťami tvrdenými účastníkmi konania v odvolacom konaní, pretože tieto sa týkajú veci samej a majú význam pre konečné rozhodnutie, a preto sa nimi bude zaoberať konajúci súd v rámci zisťovania skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. U., ktorého súčasťou v prípade potreby je i rozhodovanie o úprave styku otca s mal. dieťaťom ako jednou zo zložiek rodičovských práv a povinností. V tomto smere je tiež potrebné uviesť, že pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, nie je zákonného a o to menej ústavného právneho dôvodu na to, aby rodičovi, ktorého priamo v starostlivosti mal. dieťa nie je, bol styk s ním neumožnený tak, ako to požaduje matka.

Odvolací súd si však neosvojil rozsah predbežnej úpravy styku otca s mal. U. určený napadnutým uznesením súdu prvého stupňa. Majúc na zreteli vek mal. U. a s tým spojený jeho denný režim, dospel k záveru, že stretávanie sa otca s maloletým do skončenia konania vo veci samej je postačujúce v rozsahu každej soboty v párnom týždni od 10.00 hod. do 18.00 hod. a každej stredy od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec si prevezme a odovzdá v určenom čase dieťa v mieste bydliska matky, ktorý považoval za primerané dočasnej úprave pomerov a tiež v záujme mal. dieťaťa s ohľadom na individuálne okolnosti danej veci (neustále eskalujúce konflikty rodičov v prítomnosti maloletého) a najmä na závery znaleckého posudku a vyjadrenie jeho spracovateľky, že dieťa nie je pripravené na to, aby sa styk s otcom realizoval s prespávaním maloletého u otca počas víkendu. Odvolací súd zastáva názor, že i v prípade, že styk otca nebude realizovaný počas víkendu, odvolacím súdom upravený rozsah styku otca s mal. dieťaťom zachováva právo otca i právo maloletého upevňovať a rozvíjať svoj vzájomný vzťah a vytvára i dostatočný časový priestor na uskutočnenie spoločných aktivít a naplnenie záujmov maloletého. Rovnako tak matke bude zachovaný každý druhý víkend, počas ktorého si môže naplánovať program s dieťaťom a ostatnými členmi rodiny aj mimo miesta svojho bydliska. Odvolací súd tiež opätovne poznamenáva, že nariadením predbežného opatrenia ide iba o dočasnú ingerenciu súdu a predbežné opatrenie nemá prejudikovať rozhodovanie vo veci samej, ktoré môže byť po úplnom zistení skutkového stavu a vyhodnotení prípadného vplyvu tejto dočasnej úpravy na psychický stav maloletého odlišný v každom smere od tejto dočasnej úpravy.

Záverom odvolaciemu súdu nedá k prejednávanej veci nepodotknúť, že mal. U. potrebuje pre svoj ďalší zdravý vývin predovšetkým kooperatívny vzťah medzi svojimi rodičmi tak, aby pre neho vytvorili prostredie, v ktorom sa bude cítiť bezpečne. Len rodičia sú totiž zodpovední za to, aby následky ich vzájomných konfliktov neprenášali i na syna a nepoužívali ho ako nástroj boja proti druhému rodičovi. V danej veci sa však javí, že rodičia si túto zodpovednosť neuviedomujú a hoci verbálne prezentujú, že ich cieľom je predovšetkým záujem mal. dieťaťa, ich doterajšie konanie tomu nenasvedčuje a nachádza svoj negatívny odraz už i na psychike mal. U.. Je preto potrebné apelovať na oboch rodičov, aby uprednostnili ozajstný záujem mal. dieťaťa nad svojimi záujmami a vzájomnou averziou a pokúsili sa v otázkach súvisiacich s jeho výchovou dospieť k modelu, v ktorom bude prvoradý záujem maloletého a zároveň bude rešpektovať i práva oboch rodičov, ktorí sú si v rozsahu a výkone rodičovských práv a povinností rovnocenní. Obom rodičom totiž musí byť absolútne zrejmé, že pri vzájomnej nespolupráci a neschopnosti komunikovať a tolerovať sa, idú v konečnom dôsledku len proti záujmu svojho dieťaťa, ktorému tým odopierajú právo na pokojné, vzájomnými konfliktami rodičov nezaťažené detstvo a dospievanie.

Pre úplnosť odvolací súd tiež dodáva, že návrhom otca obsiahnutým v jeho stanovisku k vyjadreniu matky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by bol do rozhodnutia vo veci samej maloletý U. zverený do jeho osobnej starostlivosti, odvolací súd sa nezaoberal, keďže tento návrh nebol predmetom konania pred súdom prvého stupňa a o ktorom tak bude povinný rozhodnúť prvostupňový súd. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP zmenil spôsobom uvedeným v enunciiate tohto rozhodnutia.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, nakoľko predbežné opatrenie ako zabezpečovací inštitút občianskeho súdneho konania predpokladá ďalší procesný postup. V zmysle § 145 OSP sa preto o náhrade trov konania spojených s týmito úkonmi rozhoduje až v konaní vo veci samej.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.